

HYVINVOINTISUUNNITELMA 2019

Lapset ja lapsiperheet

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho ja resurssit	Arviointimittarit
Jokaisella lapsella on sellaista tekemistä, josta tulee hyvä mieli	<p>Tehdään näkyväksi nettisivuille erilaiset harrastusmahdollisuudet</p> <p>Koulujen kerhotoimintaa jatketaan ja kehitetään, järjestöt tarjoavat ilmaisia kerhoja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pikkufobiat <p>Järjestöjä tuetaan eri tapahtumien, kerhojen ja/tai kurssien järjestämisessä.</p> <p>Neittävän kyläyhdistyksen liikuntapainotteinen perhekerho</p> <p>Huoltajien saaminen mukaan toimintaan – vanhempainyhdistyksen toiminnan kehittäminen, Veneheiton vanhempainyhdistyksen toiminnan jatkuvuuden varmistaminen</p> <p>Seurakunnan lapsityö, kerhot sekä lapsiparkki</p> <p>Liikuntatuokioiden järjestäminen Fobian yhteyteen. Nuoria palkataan vetäjiksi.</p> <p>Vaalan Karhu järjestää lajeihin tutustumista koululle.</p> <p>Lapsille ja nuorille "puuhapaikka" koulun jälkeen. Kylä/sivukylät.</p> <p>Lasten kannustaminen käyttämään kirjaston palveluja ja toiminnan kehittäminen.</p> <p>Kirjaston hyödyntäminen koulun jälkeen.</p> <p>Oulujärven Merirosvot -tapahtuma</p>	<p>Neittävän Kyläyhdistys</p> <p>Varhaiskasvatus, yhtenäiskoulu, hyvinvointipalvelut, kansalaisopisto, musiikkiopisto, seurakunta, järjestöt (mm. 4H, MLL, urheiluseurat, kyläyhdistykset)</p> <p>Seuranta vuoden lopussa (koulut ja varhaiskasvatus)</p> <p>Koetun hyvinvointitiedon keruu</p> <p>Vaalan Kulttuuriklubi</p>	<p>Seuranta vuoden lopussa (koulut ja varhaiskasvatus)</p> <p>Kysely lapsiperheille</p>
	Perhekeskustoiminnan kehittäminen	<p>Vaalan kunta, Hyvinvointipalvelut, Oulunkaari</p>	

	Kohtaamispaikkatoiminnan selvittäminen ja kehittäminen.	Hyvinvointipalvelut	
	Harrastusrahaston perustaminen valmistelussa. (Kunnanjohtaja)		
	Selvitetään, mitä mahdollisuuksia on järjestää kuljetuksia harrastuksiin, esim. joustava koulupäivä. Kannustetaan vanhempia yhteisten kyytien organisoimiseen. Yhteisten kyytien mahdollistaminen harrastuksiin, urheiluseurojen/ kyläyhdistysten organisoitavaksi. Lisätään tapahtumia sivukylillä: -tutustumista oman kunnan kyliin, elämysmatkailua perheille Hyvä ja ajoissa oleva tiedottaminen harrastuksita, tapahtumista ja mm. kunnan tarjoamat tuet harrastuksiin, kilometrikorvaus kuljetuksiin. (Koskee ketä?) Retkelyreitit, makkaranpaistopaikat pidetään hyvässä kunnossa. Perheille tarjotaan mahdollisuutta varata liikuntasaleja omaan käyttöön. Erilaisia ilmaisia tapahtumia perheille: Liikuntatapahtumat, kotiseutuun ja historiaan tutustumista.	Hyvinvointipalvelut, vanhempainyhdistykset, kyläyhdistykset, liikuntaseurat, koulu Urheiluseurat ja kyläyhdistykset järjestelyvastuuseen lasten ja nuorten harrastuksiin kyyditsemisessä (kriteeri toiminta-avustusten saamiseksi). Vanhemmat kyydittävät, yhdistys organisoii ja tiedottaa. Tekevät toimintamallin, jonka raportoivat kunnalle. Hyvinvointipalvelut vastaa ko toiminnan alulle saamisesta.	
	Enemmän toimintaa kesälle esim. kiertävät puulaaki-kisat Nyt on kesäkerhot juhannukseen saakka. Neittävän kyläyhdistyksen leirit	Hyvinvointiosasto, urheiluseurat, Yhdistykset, järjestöt, Neittävän kyläyhdistys	
Turvallinen lapsuus	Turvallinen asuinympäristö ja leikkipaikat. Kunnan kiinteistöjen ja leikkipaikkojen säännölliset tarkastukset ja havaittujen puutteiden korjaukset. Kyläraitti ja leikkipaikat siistejä (yhteiset siivoustalkoot toukokuussa) Polut ja reitit, uimarannat Liikenneturvallisuuden kehittäminen, erilaisia kampanjoita #pysähdysuojatieneteen	Kunnan tekninen osasto, yksityisten kiinteistöjen omistajat. Käyttäjät ilmoittavat puutteista. Lions Club Vaala, yläkoulun Liikennefoorumi Liikenneturvan kanssa. Liikenneturvallisuustyöryhmä järjestöt, kyläyhteisöt, varhaiskasvatus, koulu,	Tehdyt toimenpiteet

<p>Sivukylillä asuvien lasten koulukyytien odottamisesta turvallista: aloite + selvittelytyö #valokampanja:sivukylillä asuville lapsille otsalamput selvittää mahdollisuutta lahjoitukselle</p> <p>Kasvatuksessakin huomioidaan paikallisuus; luonto ja siellä liikkuminen, eläimet, erätaidot.</p>	<p>hyvinvointiosasto, nuorisotyö</p>	
<p>Koulutus lasten parissa työskenteleville ammattilaisille sekä julkisen että kolmannen sektorin toimijoille päihteiden käytön tunnistamiseksi. Ehkäisevän päihdetyön ohjelman malli + EHYT ry</p>		<p>Koulutusten toteutuminen ja siihen osallistuneet ja heidän antamansa palaute</p>
<p>Seurakunnan tarjoamat Lapsiperheaamu (kerran kk), lapsiparkki keskiviikkoisin ja Perhekerho torstaisin tavoittavat hyvin ja laajasti vaalalaisia pikkulapsiperheitä, myös erityistä tukea tarvitsevia.</p> <p>Yhteistyön kehittäminen kunnan, Oulunkaaren, järjestöjen kanssa. MLL:n perhekahvilatoiminnan ja srk:n perhekerhon toiminnan yhdistäminen jatkossa.</p>	<p>Seurakunta, Oulunkaari, kunta, järjestöt</p>	
<p>Koulukiusaamiseen puututaan järjestelmällisesti. Paras kaveri- hanke, toiminnallinen puuttuminen.</p> <p>Tukioppilastoimintaa alakouluihinkin.</p> <p>Vaalaan muuttavien ja Veneheiton perheiden, lasten ja nuorten erityinen huomiominen kaikkialla; miten uudet löytävät paikkansa – tukioppilas tukena uudelle oppilaalle</p>	<p>Vanhempainyhdistykset, koulu, seurakunta, MLL</p>	<p>Mm. kouluterveyskeskuksen tulokset.</p>
<p>Lasten vanhempien ja lasten päihteiden ongelmakäytön ja peliriippuvuuden tunnistaminen ja niihin puuttuminen.</p> <p>Tiedon jakamista ja avoin puhuminen haasteellisistakin asioista.</p>	<p>Perhepalvelut, varhaiskasvatus, koulut, hyvinvointipalvelut</p>	

	<p>Lapsiperheet saavat tarvittaessa tukea varhaisessa vaiheessa. Esim. Lapset puheeksi –menetelmä, Vanhempainkoulu murrosikäisten lasten vanhemmille sekä alle 10-vuotiaiden lasten vanhemmille.</p> <p>Matalankynnyksen apun näkyväksi tekeminen (uusiutuville nettisivuille) – seudullinen palvelunumero, Palveluohjaajan työn näkyväksi tekeminen</p>	<p>Perhepalvelut, varhaiskasvatus, koulut, perheet Neuvola toteuttaa kotikäyntien yhteydessä Eskareille tarjotaan kaikille Lapset puheeksi –menetelmää</p>	
	<p>Vaala-setelin kehittäminen MLL vauvalahja neuvolan kautta</p>	<p>Hyvinvointipalvelut, MLL (Lions + kunta)</p>	<p>Vaala-setelin pilotin käyttäjämäärät</p>
	<p>Seurakunnan diakoniatyö tarjoaa vapaaehtoista perhetyötä sitä pyytävälle. Yhteistyön lisääminen ja yhdessä vapaaehtoistyöntekijöiden hankkinen, koulutus ja toiminnan organisointi, jotta saataisiin matalan kynnyksen apua perheille, lapsille ja nuorille (tukihenkilötoiminta). Yhteistyössä Oulunkaari, kunta, järjestöt. Oulunkaarella omaa Perhehoidonkoulutusta palkatuille tukihenkilöille (joista myös pula), jota voitaisiin käyttää koulutuksessa. Ystäväperhetoiminta. Iltaparkkitoiminta Muksuparkkitoiminnan varmistaminen</p>	<p>Seurakunta, kunta, Oulunkaari, järjestöt 4 H</p>	
	<p>Maksuttoman IP- ja AP-toiminnan kehittäminen. Mahdollisimman monelle tarjolle.</p>		
	<p>Perheväkivallan vastaisen työn kehittäminen</p>	<p>Oulunkaari, kunta</p>	
Hyvinvoivat, terveet lapset	<p>Vaala osallistuu THL:n toteuttamaan kansalliseen Lasten terveys-, hyvinvointi- ja palvelut (LTH) – tutkimukseen (4 –vuotiaat lapset ja heidän perheensä)</p>	<p>THL</p>	<p>Saadut tulokset</p>
	<p>Koulu ruokailun merkitys ja arvostus sekä terveelliset ateriat ja hyvät käytöstavat. Sydänmerkkiateriat ja lähiruoka, luomumaitopäivä</p>	<p>Oppilasravintola Sapuska Varhaiskasvatus, perusopetus</p>	<p>Saatu palaute, hävikkiruoan määrä</p>
	<p>Neuvola- ja kouluterveystarkastukset suositusten mukaisesti.</p>	<p>Oulunkaari</p>	

	Neuvolan kotikäynnit.		
	Kehu lasta päivittäin -kampanja	Varhaiskasvatus ja koulut, hyvinvointipalvelut, järjestöt	
	<p>Opettajien positiivisen pedagogiikan koulutus</p> <p>Vanhempainyhdistys toimii aktiivisena linkkinä koulun ja kodin välillä. Vanhempainyhdistys tiedonkerääjänä esim. perhekeskustoiminnan tarve.</p> <p>Toimenpiteiden miettiminen vanhempien vastuun aktivointiin, miten saadaan vanhempainillat kiinnostamaan ja aikuiset tulemaan paikalle ja osallistumaan.</p> <p>Uuden teknologian hyödyntämistä selvitetään mm. vanhempainiltojen striimaus / lukion mediakurssi.</p> <p>Oppilaskunnan toiminta lisää hyvinvointia ja osallisuutta.</p> <p>Tiedottamisen kehittäminen, yhteistyö tiedottamisessa, wilma-viestinnän kehittäminen: positiivinen kannustaminen.</p> <p>Ilmaisutaidon kehittäminen, perhekerhossa</p> <p>"Koulumummu ja -pappa" -toiminta</p> <p>"Hammaslääkärikummi"-toiminta.</p>	<p>Päiväkoti, koulut, vanhemmat Järjestöt Vaaan viestintätiimi Vaaan Lions Club + koulu</p> <p>Hyvinvointipalvelut Oulunkaari, Vaaan kunta</p> <p>Sivistysosasto Neittävän Kyläyhdistys</p>	
	<p>Palkataan varhaiserityisopettaja. Erityisen tuen tarpeessa olevien lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen. Ammattilaisten kouluttaminen, MTEA:n ja NMEA:n koulutusta lasten - , nuorten ja perheiden kanssa työskenteleville.</p> <p>Nepsy-tietämystä niin koteihin, toisille lapsille/ nuorille kuin työntekijöille.</p>	<p>Oppilashuoltoyhteistyö sivistysosasto hyvinvointiosasto Oulunkaari</p>	

	Haasteellisesti käyttäytyvien lasten ja nuorten kohtaaminen- koulutusta. Hyvinvoivan kasvuyhteistyömallin käyttöönotto. Yhteiset koulutukset, jotka sopivat kaikille lasten- ja nuorten ja perheiden kanssa toimiville.		
	Varhaiskasvatus: ensimmäinen vaskeskustelu käydään lapsen kotona perheen sitä halutessa		
	Luonnon näkyminen enemmän kaikessa mitä tehdään mm. koulutyö ja varhaiskasvatus. (Kunnan imago)		
	Kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen	Oulunkaari, hyvinvointipalvelut	
Vaalahengen kasvattaminen	Kannustetaan ja tuetaan lasten kehittyviä osallistumisen taitoja sekä osallistetaan huoltajia	Varhaiskasvatus, koulut, hyvinvointipalvelut, järjestöt	
	Kunnalle facebook-sivut, joilla saa vain kehua #hyvävaala-kampanja		
	Luonnon ja Vaalan omintakeisuuden näkyminen kaikessa mitä teemme :)		
	Erilaiset tapahtumat esimerkkinä Oulujärven Merirosvot Kylien tapahtumat – avoimet ovet tapahtumat	Kulttuuriklubi Kyläyhdistykset Elinvoimaluotsi	
	Erilaiset omankylän kampanjat esim. #Vietäviikonloppulapsesiäläkännykkäsi kanssa		
	Retkeilyä, ohjattuja toimintoja koko perheille ympäri vuoden.	Säräisniemen museo ja kotiseutuyhdistys, muut yhdistykset, järjestöt	
	Vaala-päivän kehittäminen: Kehutaan Vaalaa kilpaa-ohjelmanumeroksi Kierretään paikkakunnan Helmikohteita #HyväVaala- teema		

Nuoret

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho ja resurssit	Arviointimittarit
---------	--------------	-------------------------	-------------------

	<p>Nuorten hanketta (liikkuva nuorisotyö) haetaan AVI:lta: Nuorten harrastushankkeen mahdollisuuksien selvittäminen (liikunta, kulttuuri, moottorikerho, eräily). Eräkummitoiminnan selvittäminen.</p> <p>Joustavaa koulupäivää ja koulun kerhotoimintaa kehitetään ja monipuolistetaan jatkuvasti</p> <p>Koulun kerhot keskiviikkoisin ja torstaisin. Moottorikerho mm.</p> <p>Harrastusrahaston perustaminen valmistelussa. (Kunnanjohtaja)</p>	<p>Sivistysosasto, Vaalan kulttuuriklubi, hyvinvointipalvelut, Metsästysseurat, Riistanhoitoyhdistys, Virkistyskalastajat</p> <p>Vaalan 4 H, seurakunnan työntekijäresurssi?</p>	<p>Mielipidekysely vanhemmat (koulun kerhot)</p>
<p>Jokaista nuorta kannustetaan omatoimisuuteen, oman elämänsä hallintaan sekä vastuuseen valinnoistaan</p>	<p>Tunnistetaan päihteiden ongelmakäyttö sekä peliriippuvuus. Luodaan matalan kynnyksen monialainen työryhmä, jonka avulla pystytään auttamaan ko. ongelmista kärsiviä (vrt. varhaiskasvatuksen LATU-ryhmä).</p> <p>Kampanja alkoholin, huumeiden välittämisestä ja myynnistä alaikäisille Päihteistä puhuminen alakoulun vanhempainilloissa Energiajuomiin ja alkoholittomaan siideriin liittyvä kampanja; ei myyntiä alle 15-vuotiaille Ehkäisevän päihdetyön ohjelman malli + EHYT ry Nuorisotyössä, koululla ja koko kunnassa hyödynnetään mm. Ehyt ry:n tarjoamia koulutuksia.</p> <p>Nuorten Ystävien VALPAS -hankkeen</p>	<p>Hyvinvointiosasto Koulu Kunnan omat asiantuntijat, kuten koulupsykologi, kuraattori, etsivä nuorisotyöntekijä Ulkopuoliset luennoitsijat</p> <p>Kaupat</p> <p>Oulunkaari</p>	<p>Tehdyt toimenpiteet, kampanjat ja niihin osallistuneiden määrä</p>

	<p>yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen</p>		
	<p>Varhainen apu nuorille Etsivä nuorisotyö löytää alle 29 –vuotiaat nuoret, jotka eivät pääse koulutukseen tai löydä töitä Nuorten seinätön työpaja auttaa opiskelu-, työkokeilu- tai työpaikan löytämisessä.</p>	<p>Etsivä nuorisotyöntekijä Nuorten työpaja ja yksilövalmentaja TE-toimisto Järjestöt (mm. Lions Clubin avustus)</p>	<p>Etsivän nuorisotyön asiakkaat ja heidän sijoittuminen koulutukseen tai työelämään</p>
	<p>Nuorisoneuvosto ja oppilaskunnat toimivat aktiivisesti</p>	<p>Nuorisoneuvostolla käytössä talousarvioon kirjattu määräraha, jota vuoden 2019 osalta täydennetään 10 000 €:n osallistavan budjetoinnin keinoin jaettavalla summalla. Hyvinvointipalvelut, neuvoston sihteerinä hyvinvointikoordinaattori. Koulujen oppilaskunnat ja vastuuopettajat Nuorisoneuvoston edustajalla on jatkossa osallistumis- ja puheoikeus lautakuntien, kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston kokouksissa.</p>	
	<p>Lisätään nuorten osallistumismahdollisuuksia.</p>	<p>Nuorisoneuvoston roolin kehittäminen nuorten osallistamisessa. Nuorisoneuvoston roolin kehittäminen nuorten osallistamisessa. Koetun hyvinvointitiedon keruu</p>	<p>otakantaa.fi kyselyn tulokset</p>
	<p>Hyvinvointia edistävien palveluiden hankkiminen - edistetään monipuolista harrastamista Vaala-setelin avulla esim. moottoripajatoiminta</p>	<p>hyvinvointipalvelut, Vaala-seteli Yksityiset palvelutuottajat Koulu</p>	
	<p>Hyvinvointipalvelut järjestää vuosittain nuorille tapahtumia ja retkiä.</p>	<p>hyvinvointipalvelut Vaalan 4 H Vaalan kulttuuriklubi</p>	

	<p>Päivä maalla + muut 4H:n tapahtuma</p> <p>Oulujärven merirosvotapahtuma</p> <p>“Tunnehistoria nuorille”</p>	<p>Säräisniemen museo- ja kotiseutuyhdistys</p> <p>yhdistykset yhdessä, yhteistyö työikäisten verkoston kanssa – hyvinvointipalvelut koordinoi</p>	
	<p>Selvitetään, mitä mahdollisuuksia on järjestää kuljetuksia harrastuksiin, esim. joustava koulupäivä. Kannustetaan vanhempia yhteisten kyytien organisoimiseen.</p> <p>Yhteisten kyytien mahdollistaminen sivukyliltä harrastuksiin, urheiluseurojen/ kyläyhdistysten organisoitavaksi. Liikkuva nuorisotyö – hankkeen mahdollisuudet – jalkautuvaa työtä kylille.</p> <p>Nuorten illat - lisätään tapahtumia sivukylillä.</p> <p>Mestari-kisälli -hanke</p>	<p>Hyvinvointipalvelut, vanhempainyhdistykset, kyläyhdistykset, liikuntaseurat, koulu</p> <p>Urheiluseurat ja kyläyhdistykset järjestelyvastuuseen lasten ja nuorten harrastuksiin kyyditsemisessä (kriteeri toiminta-avustusten saamiseksi?).</p> <p>Vanhemmat kyydittävät, yhdistys organisoii ja tiedottaa. Tekevät toimintamallin, jonka raportoivat kunnalle. Hyvinvointipalvelut vastaa ko toiminnan alulle saamisesta.</p>	
	<p>Nuorisotila Ampparin aukioloaikoja lisätään mahdollisuuksien mukaan.(Fobiat, torstaitupa) -ostopalvelumahdollisuuksien selvittäminen</p> <p>Veneheiton toiminnallinen nuortenilta lauantaina</p> <p>Vanhempainyhdistyksen toiminnan kehittäminen</p> <p>-kunnan omistamien tilojen käytön arviointi</p> <p>Fobiat perjantaisin, kolme eri ryhmää ikäkausittain jaettuna.</p>	<p>Hyvinvointipalvelut, Vaalan 4H-yhdistys, Vaalan seurakunta, muut järjestöt</p> <p>Vaalan Kulttuuriklubi</p>	

	<p>Torstaitupa avoimna torstai-iltaisina yläkouluikäisille ja sitä vanhemmille. (Etsivä nuorisotyö).</p>		
	<p>Nuorille liikunnan harrastustilat veloituksetta ohjattuun toimintaan.</p>	<p>Liikuntatilat, hyvinvointikoordinaattori, liikuntajärjestöt</p>	
	<p>Matalan kynnyksen päihdepalvelut ovat saatavissa ja palveluiden ohjaus toimii. Etsivän nuorisotyöntekijän ehkäisevän päihdetyön osaamisen hyödyntäminen. Erilaisten ehkäisevän päihdetyön työvälineiden käyttöönotto.</p>	<p>Vaalan kunta, Oulunkaari. Etsivä nuorisotyöntekijä, kuraattori.</p>	
	<p>Koulu kannustaa osaltaan jokaista lasta löytämään itsestään omat vahvuutensa. Koulu auttaa lasta yksilönä, joka otetaan huomioon kokonaisuutena. Koulu tekee monialaista yhteistyötä muiden toimijatahojen ja kotien kanssa. Koulun tehtävä on opettamisen ohella myös kasvattaa yhteistyössä kotien kanssa.</p> <p>Vanhempainyhdistys tiedonkerääjänä esim. perhekeskustoiminnan tarve.</p> <p>Uuden teknologian hyödyntämistä selvitetään mm. vanhempainiltojen striimaus / lukion mediakurssi.</p> <p>Oppilaskunnan toiminta lisää hyvinvointia ja osallisuutta.</p>	<p>Koulu ja lukio: opettajat ja koulun muu henkilökunta, perheet, vanhemmat, hyvinvointipalvelut, seurakunta, vanhempainyhdistys, oppilaat.</p> <p>Lukio</p>	

	Tukioppilastoiminnan kehittäminen, koulukummit, Perhekeskuskysely		
	Kummitoiminta ammattioppilaitoksiin: vaalalaislähtöiset nuoret tukena uusille tulokkaille.	Opinto-ohjaaja, etsivä nuorityöntekijä	Toteutus ja osallistujat
	Koulukopparitoiminta	Hyvinvointipalvelut, etsivä nuorisotyöntekijä, perhe, oppilas, opettajat, kuraattori, koulupsykologi	Koulukopparia tarvinneiden nuorten määrä
Nuoret kesätöihin	Kesäsetelityöllistäminen	hyvinvointipalvelut Vaalán 4H Kunnan eri hallintokunnat Yritykset ja järjestöt	Kesätyöpaikkojen ja työllistettyjen määrät

Aikuisväestö / työikäiset

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho ja resurssit	Arviointimittarit
Työttömyyden ehkäisy ja työttömyyskierteen katkaisu	Avoimet työpaikat ja työnhakijat kohtaavat. Yritysten ja kunnan välinen yhteistyö.	Kunnan elinkeinotoimi ja työllistämistiimi, kunnanjohtaja, Vaalan yrittäjät ja TE-toimisto	Työllisyystilastot
	Oppisopimuskoulutuksen edistäminen Palkkatuki. Työkokeilu. Koulutukseen ohjaus. Nuorten työpajatoiminnan asiakasprosessien aukikirjoittaminen, työn mitoituksen uudelleen suunnittelu. Työkykyä ja hyvinvointia luonnosta -hankkeen toimenpiteet Lähde -hankkeen toimenpiteet	Hyvinvointiosasto, hallinto-osasto Työkykyä ja hyvinvointia luonnosta -hanke (2017-2020), Lähde-hanke (Oulunkaari 2017-2020), hyvinvointipalvelut ja kansalaisopisto	Hankeraportit

	Seuraavan ESR –hankkeen mahdollisuuksien selvittäminen <ul style="list-style-type: none"> - ideat: työllistämisen kynnyksen madaltaminen - mentoroinnin mahdollisuuksien selvittäminen 		
	Kyläyhdistykset työllistäjinä. Kyläyhdistystoimijoiden kouluttaminen ohjaajiksi -selvitetään. Kyläyhdistysten yhteisen työvoimapoliittisen hankkeen mahdollisuuksien selvittäminen	Kyläkierrokset, kyläyhdistysten ja yritysten yhteistyö	
	Mestari-kisälli –mallin käyttöön ottaminen (siirtäminen kyläyhdistyksille?)	kunnan työllisyystiimi ja kyläyhdistykset	
	Ohjaamo toiminnan käynnistämisen mahdollisuuksien selvittäminen: palveluohjauksen kehittäminen	Hyvinvointipalvelut, työllistäminen, Oulunkaari	
Työttömän hyvinvoinnin lisääminen ja työllisyysmahdollisuuksien parantaminen	Pitkäaikaistyöttömien terveystarkastuksien tehostaminen. Psykiatrisen sairaanhoitajan palveluiden näkyväsitekeminen TYP -toiminta	Oulunkaaren kuntyhtymä	Terveystarkastuksien osallistuneiden määrä
	Osallisuuden vahvistaminen	Työkykyä ja hyvinvointia luonnosta –hanke (2017-2020) Lähde –hanke (Oulunkaari 2017-19) Yksilövalmentajan ja sosiaaliohjaajan yhteistyön tiivistäminen Hyvinvointipalvelut ja kansalaisopisto (liikunta ja kulttuuri)	Hankeraportit
	Kuntouttava työtoiminta. Yksilövalmennus. Osallisuuden vahvistaminen Työvalmennuksen (nuoret, aikuiset) kehittäminen, nuorten työpajaprosessien	Kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja, resurssien uudelleen arviointi	Osallistuneiden määrä

	aukikirjoittaminen. Resurssien uudelleen arviointi		
Yrittäjyyden edistäminen ja olemassa olevien yritysten toimintaedellytysten turvaaminen	Kunnan strategian mukaisesti		
	Yrittäjien välisen yhteistyön kehittäminen		
	Geopark-yritysyhteistyö kehittäminen - matkailunkehittämissuunnitelman toteuttaminen	Elinkeinopalvelut	
	Maatilayrittäjien hyvinvoinnin edistämisen mahdollisuuksien selvittäminen Kotiseututuntemuksen lisääminen	Hyvinvointiosasto Säräniemen museo- ja kotiseutuyhdistys	
Päihteiden käytön vähentäminen	Kohtaamispaikkatoiminnan selvittäminen - Kahvilakulttuurin edistäminen		
	Matalan kynnyksen päihdepalvelut ovat saatavissa ja palveluiden ohjaus toimii. Etsivän nuorisotyöntekijän ja psykiatrisen sairaanhoitajan osaamisen hyödyntäminen.	Vaalan kunta, Oulunkaari	
	Ohjaamopalveluiden selvittäminen sosiaalisen kuntoutuksen mahdollisuuksien selvittäminen	Oulunkaari Hallinto-osasto Hyvinvointiosasto	
	Päihteiden ongelmakäytön varhainen tunnistaminen ja siihen puuttuminen.	Neuvola, varhaiskasvatus (Lapset puheeksi -menetelmä), koulu, sosiaalityö. Tiivis yhteistyö.	
Hyvät harrastukset hyvinvoinnin edistäjinä	Kuntalaisten kutsuminen mukaan harrastuksiin: - uusille kuntalaisille tervetulokirje	Järjestöt, yksityiset henkilöt, vapaa-ajan asukkaat, kulttuurikummit ja liikuntakaveritoiminta Hyvinvointipalvelut, elinvoimaluotsi	Toteutuminen ja mukaan kutsutut / osallistuneet
	Erätoiminnan, harrastustoiminnan ja luontomahdollisuuksien	Oulujokivarren ampujat,	

	<p>hyödyntämisen kehittäminen, ammuntaharrastuksen kehittäminen.</p> <p>Selvitetään lemmikkieläinharrastajayhdistysten toiminnan markkinointia.</p> <p>Harrastusmahdollisuuksien kartoittaminen ja näkyväksi tekeminen kunnan uusiutuvilla nettisivuille.</p> <p>Avoimet ovet: kannustetaan järjestämään avoimien ovien päivä harrastusmahdollisuuksia tarjoaville tahoille</p> <p>Erityisryhmien huomioiminen harrastustoiminnassa Kirjaston harrastusmahdollisuuksien näkyville tekeminen: urheiluvälinelainaus, olokolo, näyttelyt, työpajat,</p>	<p>metsästysseurat, järjestöt/ yhdistykset</p> <p>Kulttuuriklubi Vaalan Kehitysvammaisten tuki</p>	
	<p>Kylätalojen ja kunnan harrastetilojen aktiivinen käyttö: selvitetään kulkulupien/ käyttöoikeuksien mahdollisuuksia laajemmin eri kunnan harraste-/liikuntatiloihin.</p>		
	<p>Whatsapp-ryhmien perustaminen: kimppakyytien organisointi harrastuksiin pääsemiseksi.</p>	<p>Kyläyhdistykset ja urheiluseurat</p>	
	<p>Kansalaisopiston kurssitarjonnan pitäminen monipuolisena.</p>	<p>Kunta, Kansalaisopisto</p>	

Senioriväestö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho ja resurssit	Arviointimittarit
Voimavarana varhaissektorit	Aktiivinen eläkeläis- ja erityisjärjestöjen toiminta		
	Senioreiden jumpparyhmät, uintiretket ja kuntosalipalvelut.	Hyvinvointikoordinaattori, Rokuan kylpylä, Vaalan fysioterapia,	

	<p>Uintitekniikan opetus</p> <p>Senioreiden jumpparyhmätoiminnan varahenkilöjärjestelmän kehittäminen</p> <p>Digijumppa</p>	Yhdistykset	
	Seurakunnan vapaaehtoistoiminnan kehittäminen	Vaalan seurakunta	
Terve ja hyvinvoiva vanhusväestö	Yhteistyössä vanhus- ja vammaisneuvoston sekä muiden järjestöjen kanssa selvitetään eri luontoreittien ja julkisten kohteiden estettämyysasiat. Toimenpiteet estettämyyden edistämiseksi suunnitellaan myöhemmin.	Kunta + järjestöt	
	Veteraanien yhteiset kahvitukset kerran kuukaudessa (myös avustajat kutsuttuja) ja tervehdyskäynnit veteraanien luona.	Lions Club Vaala, Vaalan Rintamaveteraanit	
	Tehdään näkyväksi erilaiset harrastusmahdollisuudet	Kansalaisopisto, hyvinvointipalvelut, järjestöt	
	Kulttuuritapahtumat ja retket Seurakunnan retket, leiri/ konsertit/ laulajaiset	Hyvinvointipalvelut ja järjestöt	
	Kultaisen iän kotikäynnit		
	<p>Kahvikaveri ja kahvikamari -toiminta.</p> <p>Koulutuksiin osallistuminen yhdessä – koordinointi FB sivuston kautta</p> <p>Liikuntaa yhdessä, tiedottaminen seuratoimintapalstalla, info-tv:t, tekstiviestit, FB-sivut ja ryhmät</p>	Järjestöt (kartoitetaan järjestöt, jotka sitoutuvat) yhteistyössä kunnan ja vanhuspalvelujen kanssa Seurakunta	

	<p>mökkiläisten huomioiminen tiedottamisessa</p> <p>esteettömät nettisivut tapahtumakalenterin helppokäyttöisyys</p> <p>Seurakunnan kahvikamari, kotikäynnit ja syntymäpäiväjuhlat ikäihmisille</p> <p>Järjestöjen ja yritysten esittelypäivä senioreille</p>		
	<p>Mahdollisuus terveelliseen ruokailuun edullisesti oppilasravintola Sapuskassa Kotipalvelun ateriat suositusten mukaiset Ylijäämäruoan jakelumahdollisuus selvitetään.</p>	Ruokapalvelut, järjestöt	
	<p>Ilmaiset salivuorot ohjattuun liikuntaan eläkeikäisille.</p>	<p>Kunnanhallituksen päätös Kunnan liikuntatilat (urheilutalo, koulu, Ampperi)</p>	
	<p>Voimaa vanhuuteen mentorointiohjelma. Pyritään edistämään ikäihmisten yli 75-vuotiaiden kotona asumista erilaisin liikunnallisina koulutuksina ja menetelmin.</p>	<p>Hyvinvointipalvelut, Voimaa vanhuuteen sopimuskumppanit</p>	
	<p>Kotiapua sivukylille: kylätalkkaritoiminnan selvittäminen</p>	<p>Hyvinvointipalvelut, työllisyyspalvelut Neittävän kyläyhdistys</p>	
	<p>Kohtaamispaikkatoiminnan mahdollisuuksien selvittäminen kaikenikäisille</p>	<p>Hyvinvointipalvelut, tekninen osasto, yhdistykset</p>	
	<p>Etsivän vanhustyön (alueellinen?) organisoimisen mahdollisuuksien selvittäminen</p>	<p>Oulunkaari, hyvinvointipalvelut Kyläyhdistykset Järjestöt</p>	
<p>Vanhuksille tilanteeseen sopiva hoiva ja hoito</p>	<p>Hyödynnetään teknologiaa osana turvallista kotona asumista. Seurataan ja arvioidaan aktiivisesti uusia teknologisia mahdollisuuksia. Videovälitteinen kotihoito</p>	<p>Oulunkaari</p>	

	vakiintuu ja toiminta laajenee. Asumisyksiköt ovat toiminnallisia ja yhteisöllisiä koteja.		
	Palvelutarpeenarviointi lain edellyttämällä tavalla. Sosiaali- ja terveysministeriön laatusuositus toteutuu. Palvelut tuotetaan ensisijaisesti kotiin.	Oulunkaari	
	Seurakunnan hartaushetket laitoksissa Alvittoman sosiaalipalvelun selvittäminen Kodin ylläpitotöiden ja muiden auttamistöiden mahdollistaminen	Kyläyhdistykset Oulunkaari	
Turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö	Paloturvallisuus Kyläturvallisuuskoulutus Vuoden 2019 aikana käynnistetään turvallisuussuunnitelman laatiminen ja liittäminen osaksi hyvinvointisuunnitelmaa.	Järjestöt, vanhus- ja vammaisneuvosto, Kainuun pelastuslaitos, SPEK Kyläyhdistykset	
	Vanhusten liikenneturvallisuus	Järjestöt, vanhus- ja vammaisneuvosto, Oulun poliisi, liikenneturvallisuustyöryhmä	
	Toimintaohjeet huijareiden varalle	Järjestöt, vanhus- ja vammaisneuvosto, Oulun poliisi	
	Kylätyöntekijän palvelujen laajentaminen koko kunnan alueelle. Selvitetään kyläyhdistysten mahdollisuutta koordinoida toimintaa.	Kyläyhdistykset, kunnan johtoryhmä ja hyvinvointijohtaja kuntouttava työtoiminta	
	Varhaiskasvatukset IP-kerhotoiminnan ja ikäihmisten kerhotoiminnan yhteiset hetket/ toiminnan yhdistäminen	Hyvinvointipalvelut, varhaiskasvatuspalvelut	
Vanhuksille mielekäs elämä	Seioripisteen toiminnasta tiedotetaan riittävästi	Oulunkaari	

kotona	Omaishoito toteutuu optimaalisesti tukien kotona asumista. Omaishoitajien jaksamista tuetaan. Omaishoitajien hyvinvointikäynnit toteutetaan suunnitellusti niitä haluaville. Seurakunnan omaishoitajien kerho, kirkkopyhät	Oulunkaari, kunta, järjestöt Vaalan seurakunta	
	Digitaaliset palvelut osaksi vanhusten mielekästä elämää kotona.	Oulunkaari, kunta, järjestöt	
	Vanhuksilla mahdollisuus ruokailuun koululla. Ruokapalvelut kotihoidon tukipalveluna niitä tarvitseville. Päivätoiminta on suunnitelmallista ja kuntouttavaa. Päivätoimintaa toteutetaan kokopäiväisesti yhtenä päivänä viikossa.	Kunta, Oulunkaari	
	Sosiaali- ja terveysministeriön laatusuositus toteutuu ja vanhuspalvelulain 14 § mukaisesti palvelut tulee tuottaa ensisijaisesti kotiin ja arkiympäristöön yhteistyössä verkoston kanssa.	Oulunkaari, omaiset, sosiaali- ja terveyspalvelut, vapaaehtoistyö (yksityiset ja järjestöt)	
Teknologian ja sähköisen maailman tuominen lähelle ikäihmistä	Yhteispalvelupiste toimii kunnantalolla ja sieltä saa apua ja ohjausta palveluihin.	Kunnan keskushallinto, sopimuskumppanit yhteispalvelussa Hyvinvointipalvelut	
	KELAN lomakkeiden täyttöavun organisoiminen selvittäminen	Järjestöt	
	Kirjastosta on yhä enemmän kansalaisten tietopiste, josta saa käytännön apua teknologian käyttöön.	Kirjasto	
	Matalan kynnyksen koulutukset senioreille. Digikummitoiminnan näkyväksi tekeminen	Kansalaisopisto, kirjasto Oulunkaari, kunta, järjestöt	

	Digitaaliset palvelut osaksi vanhusten mielekästä elämää kotona.		
--	--	--	--